

STRUKTURA OPISU PODSTAWY PROGRAMOWEJ

WYZWANIE

nowe cele stawiane przed szkołą w profilu absolwenta
(w szczególności w zakresie kompetencji przekrojowych oraz sprawczości)

przeniesienie tych wymiarów kształcenia do praktyki pracy szkoły
poprzez podstawy programowe (część ogólna i części przedmiotowe)

- spójność
- wspólny fundament podstawy - część ogólna
- język efektów kształcenia, brak osobnych wymagań egzaminacyjnych
- ściśle powiązanie celów ogólnych i celów szczegółowych
- uwzględnienie w częściach szczegółowych także elementów kompetencji przekrojowych oraz sprawczości
- możliwość uwzględnienia wskazań w zakresie metod nauczania, jeśli są one kluczowe dla realizacji celów przedmiotu
- przewodniki metodyczne

ZAŁOŻENIA ZMIAN

CZĘŚĆ PRZEDMIOTOWA

Cele przedmiotu

Lista od 4 do 8 celów obejmujących wszystkie wymiary profilu

Specyfika i struktura przedmiotu

Opis specyfiki, struktury i wyróżników przedmiotu

Efekty uczenia się

Obejmujące wiedzę i umiejętności przedmiotowe, kompetencje fundamentalne oraz kompetencje przekrojowe przeniesione na grunt przedmiotu.

Wymagania w zakresie doświadczeń edukacyjnych

Doświadczenia edukacyjne, które nauczyciel powinien stworzyć wszystkim uczniom, by rozwijać ich kompetencje przekrojowe oraz sprawczość.

Warunki realizacji przedmiotu, w tym szczególnie istotne zasady nauczania

Warunki, które szkoła powinna zapewnić dla skuteczności procesu kształcenia.

Najważniejsze zapisy dotyczące zasad nauczania, o ile zespół autorów podstawy uzna je za konieczne dla osiągnięcia celów przedmiotu.

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY

1. Usunięcie zapisów dotyczących oceniania
2. Sformułowanie definicji doświadczeń edukacyjnych
3. Uzupełnienie opisu sposobu formułowania efektów kształcenia.
4. Umożliwienie tworzenia modułów w ramach przedmiotów oraz umożliwienie formułowania wymagań fakultatywnych także w przedmiotach egzaminacyjnych.
5. Zmiany w nazewnictwie poszczególnych sekcji (Specyfika i struktura przedmiotu; Efekty uczenia się; Warunki realizacji przedmiotu, w tym szczególnie istotne zasady nauczania)
6. Doprecyzowanie, co powinno znaleźć się w wytycznych dla zespołów tworzących podstawy programowe.

DOŚWIADCZENIA EDUKACYJNE

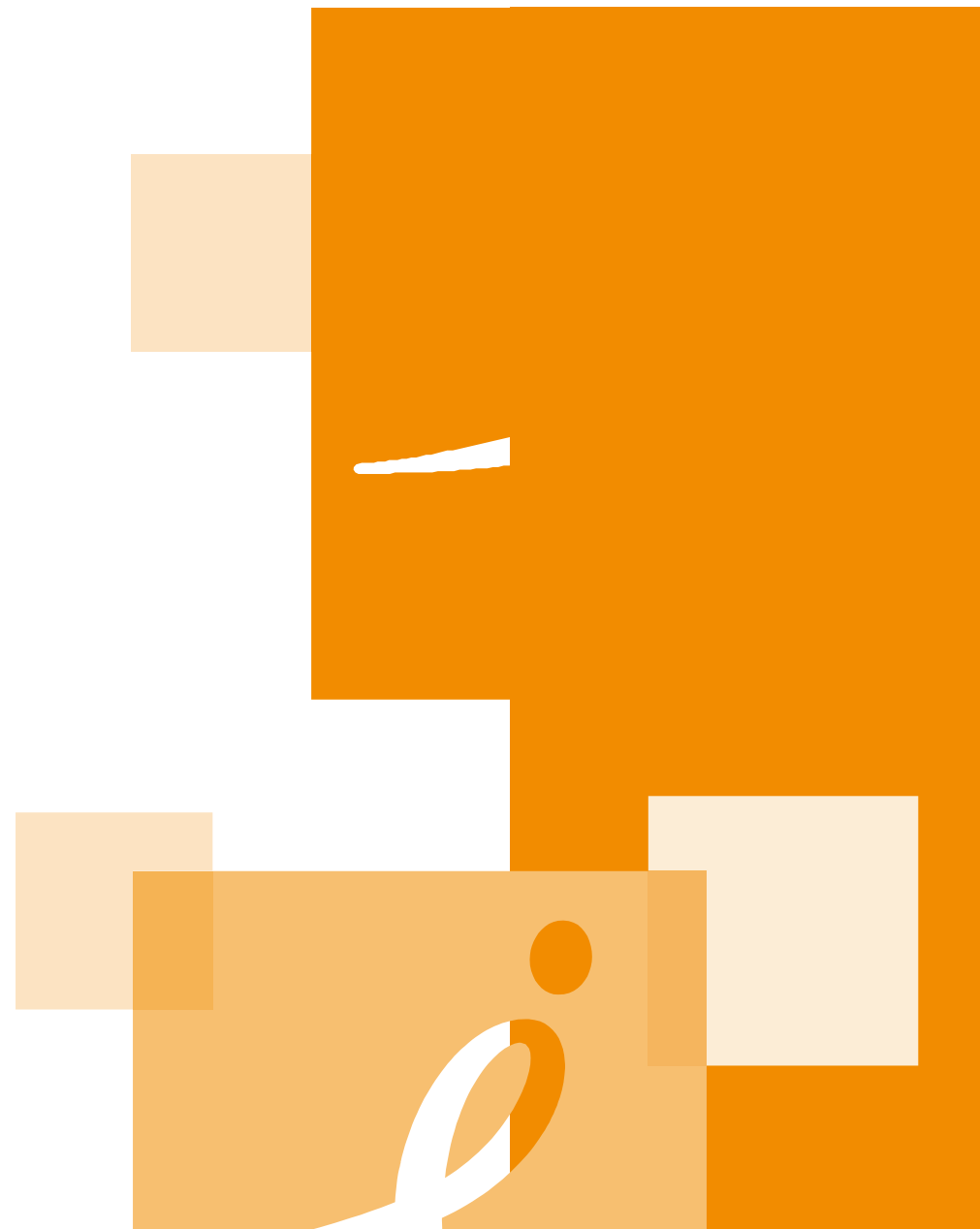
DOŚWIADCZENIA EDUKACYJNE to zaplanowane przez nauczycieli sytuacje edukacyjne, w których powinien uczestniczyć każdy uczeń i każda uczennica, a które w sposób celowy wspierają rozwój kompetencji przekrojowych i sprawczości.

Doświadczenia edukacyjne powinny mieć charakter zamknięty (określony początek i koniec) i nierutynowy (np. projekt, eksperyment). Nie powinny być to opisy codziennych podejść dydaktycznych, metod ani dobrych praktyk klasowych.

Doświadczenia edukacyjne wspierają realizację określonych wcześniej efektów uczenia opisując sytuacje edukacyjne, w których można je zdobywać oraz uzupełniają te efekty o elementy rozwijania kompetencji przekrojowych i sprawczości, których nie da się zapisać przez pryzmat przedmiotowych efektów uczenia się.

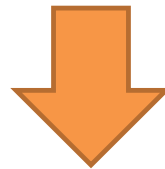
CZĘŚĆ OGÓLNA

PODSTAWY PROGRAMOWEJ

WYZWANIE

- zapewnienie spójności całości doświadczeń szkolnych ucznia
- **zapewnienie integralnego rozwoju ucznia w sferze poznawczej, społecznej, emocjonalnej, moralnej i fizycznej**
- realizacja celów przekrojowych – wspólnych dla wszystkich przedmiotów – pochodzących w profilu absolwenta

mocny fundament podstawy programowej
wspólny mianownik dla wszystkich przedmiotów

CZĘŚĆ OGÓLNA – OBECNIE

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA

Kształcenie w szkole podstawowej stanowi łagodne wprowadzenie dziecka w świat wiedzy ucznia oraz wdrażanie do samorozwoju. Stwarza atmosferę do nauki, uwzględniając indywidualne potrzeby. Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest: biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny.

Kształcenie w szkole podstawowej trwa od

- 1) I etap edukacyjny obejmujący klasę I i II;
- 2) II etap edukacyjny obejmujący klasy I-III.

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej

- 1) wprowadzanie uczniów w świat wartości: altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla klimatu, w skali lokalnej i globalnej, relacji społecznych, sprzyjających przyjaźni;
- 2) wzmacnianie poczucia tożsamości i przynależności do wspólnoty i etnicznej;
- 3) formowanie u uczniów poczucia godności i szacunku;
- 4) rozwijanie kompetencji, takich jak: krytyczne myślenie, argumentowanie i wnioskowanie;
- 5) ukazanie wartości wiedzy jako podstawy postępowania.

- 7) rozbudzanie ciekawości poznawczej;
- 8) wyposażenie uczniów w takie zasoby, które pozwalają w sposób bardziej efektywny uczyć się;
- 9) wspieranie ucznia w rozpoznawaniu i rozumieniu świata;
- 10) wszechstronny rozwój osobowy i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości;
- 11) kształtowanie postawy otwartej społecznie i odpowiedzialnie;
- 12) zachęcanie do zorganizowanego i twórczego udziału w warsztatach;
- 13) ukierunkowanie ucznia ku wartościom.

Najważniejsze umiejętności rozwijane to:

- 1) sprawne komunikowanie się w języku polskim;
- 2) sprawne wykorzystywanie narzędzi myślenia matematycznego;
- 3) poszukiwanie, porządkowanie, wykorzystywanie informacji z różnych źródeł;
- 4) kreatywne rozwiązywanie problemów przy wykorzystaniu metod i narzędzi programowania;
- 5) rozwiązywanie problemów, równowaga;
- 6) praca w zespole i społeczna aktywność;
- 7) aktywny udział w życiu kulturalnym.

W procesie kształcenia ogólnego kształtowane są kompetencje językowe uczniów oraz umiejętności komunikacyjne.

Ważnym zadaniem szkoły jest kształcenie nowożytnych. W klasach I-VI szkoły kształtują umiejętności, natomiast w klasach VII

VII uczniowie mogą także realizować nauczanie dwujęzyczne.

Zadaniem szkoły podstawowej jest wprowadzenie uczniów do świata literackiego i wykształcenie ich zainteresowań czytelniczych oraz wyposażenie ich w krytyczny odbiór utworów literackich i innych tekstów mających na celu rozbudzenie u uczniów zainteresowania i motywacji do czytania. W procesie kształcenia i wychowania wskazuje rolę biblioteki i in.) oraz zachęca do podejmowania indywidualnych prób. Wysokie kompetencje czytelnicze wpływają na sukcesy w życiu, pozwalają pokonywać uczniom ograniczenia i trudności w środowisku społecznym.

Czytanie jako umiejętność rozumienia, wykorzystywania informacji, w tym tekstów kultury, to jedna z najważniejszych umiejętności ucznia w procesie kształcenia.

Dzieci, które dużo czytają, mają bogaty zasób słownictwa i wchodzi w relacje z rówieśnikami, rzadziej sprawiają trudności w wyrażaniu myśli. W ten sposób rozwijane są kompetencje czytelnika i umiejętności w środowisku szkolnym.

Ważne jest, aby zainteresować uczniów czytaniem. Nauczyciel powinien mieć zapewniony kontakt z książką, np. przez użycie głosu przez nauczyciela fragmenty lektur lub udział w szkolnej. W ten sposób rozwijane są kompetencje czytelnika i umiejętności w dorosłym życiu.

Szkola ma stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik logicznego i algorytmicznego myślenia, programów komputerowych, wyszukiwania i wykorzystywania informacji z wykorzystaniem urządzeń cyfrowych.

na zajęciach z różnych przedmiotów m.in. do przetwarzania informacji i jej prezentacji w różnych formach.

Szkola ma również przygotowywać ich do dokonywania wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji.

Szkola oraz poszczególni nauczyciele podejmują działania wspierające rozwój każdego ucznia, stosownie do jego możliwości, w tym uczniom z niepełnosprawnościami, w tym uczniom z trudnościami w nauce, nauczanie dostosowuje się do ich potrzeb.

Wybór form indywidualizacji nauczania musi uwzględniać potencjał każdego ucznia. Jeśli nauczyciel pozwoli na jego możliwości, wówczas ma on szansę na rozwój i samorealizację. Tak dobrać zadania, aby z jednej strony nie były zbyt trudne (nieumieżliwiały osiągnięcia sukcesu), a z drugiej strony były wyzwaniem.

Ważną rolę w kształceniu i wychowaniu uczniów ma gra. Zadaniem szkoły jest kształtowanie postawy zdrowotnej. Zadaniem szkoły jest kształtowanie postawy zdrowotnej. Zadaniem szkoły jest kształtowanie postawy zdrowotnej.

Kształcenie i wychowanie w szkole podstawowej ma być patriotycznym i społecznym. Zadaniem szkoły jest kształtowanie postawy patriotycznej i społecznej uczniów. Zadaniem szkoły jest kształtowanie postawy patriotycznej i społecznej uczniów.

Zadaniem szkoły jest przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie. Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży, kształtuje postawę szacunku i odpowiedzialności, upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju, w tym klimatu, oraz rozwija zaawansowane umiejętności. Zadaniem szkoły jest przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie. Szkoła prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.

Duże znaczenie dla rozwoju młodego człowieka oraz jego sukcesów w dorosłym życiu ma nabywanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i współpraca w grupie, w tym w środowiskach wirtualnych, udział w projektach zespołowych lub indywidualnych oraz organizacja i zarządzanie projektami.

Zastosowanie metody projektu, oprócz wspierania w nabywaniu wspomnianych wyżej kompetencji, pomaga również rozwijać u uczniów przedsiębiorczość i kreatywność oraz umożliwia stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych.

Metoda projektu zakłada znaczną samodzielność i odpowiedzialność uczestników, co stwarza uczniom warunki do indywidualnego kierowania procesem uczenia się. Wspiera integrację zespołu klasowego, w którym uczniowie, dzięki pracy w grupie, uczą się rozwiązywania problemów, aktywnego słuchania, skutecznego komunikowania się, a także wzmacniają poczucie własnej wartości. Metoda projektu wdraża uczniów do planowania i organizowania pracy, a także dokonywania samooceny. Projekty swoim zakresem mogą obejmować jeden lub więcej przedmiotów. Pozwalają na współdziałanie szkoły ze środowiskiem lokalnym oraz na zaangażowanie rodziców uczniów.

Projekty mogą być wykonywane indywidualnie lub zespołowo. Uczniowie podczas pracy nad projektami powinni mieć zapewnioną pomoc nauczyciela – opiekuna. Nauczyciele korzystający z metody projektu mogą indywidualizować techniki pracy różniąc wymagania.

Wyboru treści podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, które będą realizowane metodą projektu, może dokonywać nauczyciel samodzielnie lub w porozumieniu z uczniami.

Projekt, w zależności od potrzeb, może być realizowany np. przez tydzień, miesiąc, semestr lub być działaniem całorocznym. W organizacji pracy szkoły można uwzględnić również takie rozwiązania, które zakładają, że w określonym czasie w szkole nie są prowadzone zajęcia z podziałem na poszczególne lekcje, lecz są one realizowane metodą projektu.

Przy realizacji projektu wskazane jest wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych.

CZĘŚĆ OGÓLNA

I. Ogólne cele kształcenia (w szkole podstawowej)

Wyliczenie celów odpowiadające poszczególnym elementom profilu absolwenta.

II. Kompetencje fundamentalne

Miejsce w kształceniu | Definicje | Oczekiwany poziom biegłości ucznia

III. Kompetencje przekrojowe

Definicje | Zasady rozwijania kompetencji | Efekty uczenia się

IV. Sprawczość

Definicja sprawczości | Formy rozwijania sprawczości w nauczaniu przedmiotowym, międzyprzedmiotowym oraz wychowaniu

V. Działalność wychowawcza szkoły

Zapisy dotyczące rozwijania sprawczości oraz kompetencji w ramach działalności wychowawczej szkoły, w tym zajęć z wychowawcą | Cele i obszary działalności wychowawczej

VI. Zasady tworzenia środowisk edukacyjnych

Ogólne zasady, które powinny zostać uwzględnione przez autorów w tworzeniu podstaw programowych oraz przez nauczycieli w tworzeniu programów nauczania.

VII. Przedmioty

Lista przedmiotów.

CELE KSZTAŁCENIA W SZKOLE PODSTAWOWEJ

Nadrzędnym celem edukacji szkolnej jest **wszechstronny rozwój uczniów w sferze poznawczej, społecznej, emocjonalnej, moralnej i fizycznej** oraz **wsparcie ich w pełnej realizacji indywidualnego potencjału jako jednostek i członków wspólnoty.**

Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu:

1. wspieranie **rozwoju kompetencji fundamentalnych**, w szczególności językowych, matematycznych i cyfrowych, pozwalających uczniom odczytywać i opisywać rzeczywistość;
2. **budowanie** przez uczniów **zasobów wiedzy** pozwalającej im zrozumieć otaczający ich świat i poznawać go w toku nauki na kolejnych etapach edukacji;
3. **rozwijanie kompetencji przekrojowych**: poznawczych, społecznych i osobistych pozwalających uczniom sprawnie działać w szkole i poza nią z korzyścią dla siebie, innych oraz dla wspólnoty;
4. **budowanie sprawczości** uczniów w procesie uczenia się i realizacji zamierzonych celów, w tym branie odpowiedzialności za własne działania i ich wpływ na siebie, innych ludzi i świat;
5. **wprowadzanie** uczniów **w świat wartości** i przygotowywanie ich do dokonywania odpowiedzialnych wyborów etycznych w trosce o siebie i o innych;
6. **rozwijanie aspiracji** uczniów, budowanie ich nastawienia na rozwój i wzmocnienie motywacji do dalszej nauki.

KORZYŚCI

1. Realna szansa na realizację celów kształcenia w zakresie kompetencji i sprawczości.
2. Zwiększenie spójności doświadczeń edukacyjnych pomiędzy przedmiotami (szkoła jako całość a nie zbiór przedmiotów)
3. Upowszechnienie doświadczeń edukacyjnych rozwijających sprawczość uczniów i ich kompetencje.
4. Nauczyciele otrzymają faktyczne wsparcie w stosowaniu nowych podejść wskazanych jako kluczowe dla realizacji celów przedmiotu.
5. Zastąpienie rozbudowanych, narracyjnych opisów w podstawach programowych precyzyjnymi i konkretnymi zapisami ustalającymi faktyczne ramy autonomicznych działań nauczyciela.

**DZIĘKUJĘ ZA
UWAGĘ**

